

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 146/20
Luxembourg, 24. november 2020

Sodba v zadevi C-510/19
Openbaar Ministerie in YU ter ZV/AZ

Državni tožilci na Nizozemskem v okviru izvršitve evropskega naloga za prijetje niso „izvršitveni pravosodni organ“, ker lahko prejemajo posamična navodila nizozemskega ministra za pravosodje

Belgijski preiskovalni sodnik je septembra 2017 zoper AZ, belgijskega državljan, ki je bil obdolžen ponarejanja listin in goljufije, izdal evropski nalog za prijetje (v nadaljevanju: ENP). AZ je bil decembra 2017 prijet na Nizozemskem in na podlagi odločbe rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska) predan belgijskim organom. Preiskovalni sodnik, ki je izdal prvotni ENP, je januarja 2018 izdal dodatni ENP zaradi drugih ravnanj, kot so tista, zaradi katerih je bil AZ predan, in je torej od pristojnih nizozemskih organov zahteval, naj ne uporabijo pravila specialnosti, določenega v Okvirnem sklepu o ENP (v nadaljevanju: okvirni sklep).¹ V skladu s tem pravilom namreč osebe, ki je bila v okviru izvršitve ENP predana odreditveni državi članici, pravosodni organi te države članice ne smejo preganjati, obsoditi ali ji odvzeti prostost zaradi dejanja, ki je bilo storjeno pred predajo in ni dejanje, zaradi katerega je bila predana, razen če je izvršitveni pravosodni organ podal soglasje.² Officier van justitie (državni tožilec) pri arrondissementsparket Amsterdam (državno tožilstvo v Amsterdamu, Nizozemska) je februarja 2018 podal soglasje za razširitev kazenskega pregona v skladu z dodatnim ENP. V Belgiji je bil AZ nato preganjan za dejanja iz prvotnega in iz dodatnega ENP ter obsojen na triletno zaporno kazen.

V teh okoliščinah se hof van beroep te Brussel (višje sodišče v Bruslju, Belgija), pri katerem je AZ vložil pritožbo zoper sodbo, s katero je bil obsojen, sprašuje, ali je državnega tožilca pri državnem tožilstvu v Amsterdamu mogoče šteti za „izvršitveni pravosodni organ“ v smislu okvirnega sklepa o ENP,³ ki je zato pristojen, da poda soglasje, določeno v tem okvirnem sklepu.

Omeniti je treba, da se je Sodišče v zadnjem času že večkrat izreklo o pojmu „pravosodni organ“ v kontekstu okvirnega sklepa o ENP in, natančneje, o vprašanju, ali je mogoče šteti, da so tožilci držav članic tak pravosodni organ. Tako je lahko ugotovilo, da to velja za litovsko, francosko, švedsko in belgijsko državno tožilstvo,⁴ ne pa za nemško.⁵ Čeprav so se vse te zadeve nanašale na pojem „odreditveni pravosodni organ“ za ENP⁶ in ne na pojem „izvršitveni pravosodni organ“, v tej sodbi, izrečeni v velikem senatu, Sodišče ugotavlja, da je sodna praksa s tega področja prenosljiva.

Presoja Sodišča

¹ Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24).

² Člen 27(2), (3)(g) in (4) okvirnega sklepa o ENP.

³ Pojem „izvršitveni pravosodni organ“ je opredeljen v členu 6(2) okvirnega sklepa o ENP.

⁴ Glej sodbe z dne 27. maja 2019, PF (Generalni državni tožilec Litve), [C-509/18](#) (glej tudi [sporočilo za medije št. 68/19](#)); z dne 12. decembra 2019, Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg in Openbaar Ministerie (Državni tožilstvi v Lyonu in Toursu), [C-566/19 PPU in C-626/19 PPU](#); z dne 12. decembra 2019, Openbaar Ministerie (Švedsko državno tožilstvo), [C-625/19 PPU](#); in z dne 12. decembra 2019, Openbaar Ministerie (Državni tožilec v Bruslju), [C-627/19 PPU](#) (glej tudi [sporočilo za medije št. 156/19](#)).

⁵ Glej sodbo z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickauu), [C-508/18 in C-82/19 PPU](#), (glej tudi [sporočilo za medije št. 68/19](#)).

⁶ Pojem „odreditveni pravosodni organ“ je opredeljen v členu 6(1) okvirnega sklepa o ENP.

Na prvem mestu Sodišče navaja, da je pojem „izvršitveni pravosodni organ“ enako kot pojem „odreditveni pravosodni organ“ avtonomen pojem prava Unije in se ne nanaša zgolj na sodnike ali sodišča. Ta pojem namreč zajema tudi pravosodne organe, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah te države članice in delujejo neodvisno pri izvajanju nalog, ki izhajajo iz izvrševanja ENP, zlasti v razmerju do izvršilne veje oblasti, ter svoje naloge opravljajo v okviru postopka, v katerem se spoštujejo zahteve, ki izhajajo iz učinkovitega sodnega varstva.

Tako Sodišče za določitev vsebine pojma „izvršitveni pravosodni organ“ upošteva enaka merila, kot so ta, ki so bila v sodni praksi razvita v zvezi z „odreditvenimi pravosodnimi organi“, kar upravičuje z dejstvom, da sta status in narava teh dveh pravosodnih organov enaka, čeprav opravljata različne naloge. Sodišče v zvezi s tem sklepom navaja več elementov. Poudarja, da mora odločbo o izvršitvi ENP, kot je odločba o njegovi izdaji, sprejeti pravosodni organ, ki izpolnjuje zahteve, ki izhajajo iz učinkovitega sodnega varstva, med katerimi je jamstvo neodvisnosti. Poleg tega Sodišče meni, da lahko izvršitev ENP, prav tako kot izdaja ENP, posega v svobodo zahtevane osebe, ker bo ta izvršitev pripeljala do njenega prijetja, da bi bila lahko predana. Poleg tega Sodišče dodaja, da v nasprotju s postopkom izdaje ENP, v zvezi s katerim obstaja varstvo temeljnih pravic na dveh ravneh, v fazi izvršitve ENP delovanje izvršitvenega pravosodnega organa pomeni edino raven zaščite, ki jo določa okvirni sklep o ENP in ki zagotavlja, da ima zahtevana oseba na voljo vsa jamstva, ki so lastna postopku sprejemanja sodnih odločb.

Na drugem mestu Sodišče presoja, da neodvisno od vprašanja, ali mora biti pravosodni organ, ki poda soglasje za neuporabo pravila specialnosti, isti kot organ, ki je izvršil ENP, tega soglasja ne more dati državni tožilec države članice, ki lahko, čeprav sodeluje pri izvajanju sodne oblasti, v okviru izvajanja svoje pristojnosti odločanja prejme posamično navodilo izvršilne veje oblasti. Tak državni tožilec namreč ne izpolnjuje pogojev za to, da bi ga bilo mogoče opredeliti za „izvršitveni pravosodni organ“. Po mnenju Sodišča pa mora soglasje za neuporabo pravila specialnosti dati organ, ki izpolnjuje te pogoje. Ta odločba je namreč različna od odločbe za izvršitev ENP in ima za zadevno osebo drugačne učinke kot zadnjenavedena odločba. Sodišče zlasti poudarja, da, čeprav je bila oseba že predana odreditvenemu pravosodnemu organu, lahko zaproseno soglasje, ker se nanaša na dejanje, ki ni tisto, s katerim je bila upravičena predaja, ogrozi svobodo te osebe, saj lahko pripelje do višje kazni.

V obravnavani zadevi Sodišče navaja, da na podlagi nizozemskega prava, čeprav odločbo o izvršitvi ENP nazadnje sprejme sodišče, pa odločbo o soglasju sprejme izključno državni tožilec. Ker pa ta lahko prejema posamična navodila nizozemskega ministra za pravosodje, ni „izvršitveni pravosodni organ“.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793